

Tisková zpráva Hvězdárny v Úpici

ze dne 17. prosince 2014

V sobotu 22. března 2014 se odehraje na úpické hvězdárně pestrý den otevřených dveří

V sobotu 22. března 2014 od 16:30 otevře úpická hvězdárna dokořán své dveře široké veřejnosti. Bohatý program k sobotnímu podvečeru chystají pracovníci hvězdárny při příležitosti nadcházejícího *Světového dne meteorologie*. V rámci programu se tak návštěvníci budou moci podívat na vybavení hvězdárenské meteostanice, zatřást zemí nedaleko seismické stanice, prohlédnout si sluneční observatoř a samozřejmě všechny další prostory hvězdárny. V průběhu večera pak bude odhalena nová fotografická výstava s krásami Islandu, přednesena přednáška o Sluneční soustavě a v případě jasného počasí je naplánováno i pozorování objektů noční oblohy, zejména planet Jupiter a Mars, a to až do 22. hodiny.

Pestrý program sobotního odpoledne na úpické hvězdárně **započne v 16:30** možností prohlídky vědecko-technických prostor. Ukázka vybavení pro širokou veřejnost bude zahrnovat meteorologickou stanici, seismickou stanici a ukázkou měření otřesů či sluneční observatoř. Návštěvníci budou rovněž moci zažít pozorování meteorů za bílého dne – díky radiovému záznamu meteorů na úpické obloze.

V 17 hodin bude zahájen Světový den meteorologie na úpické hvězdárně proslovem ředitele hvězdárny, **Ing. Marcela Bělíka**. Ve svém krátkém proslovu návštěvníky seznámí nejen s tradicí světových meteorologických dnů (které oficiálně připadají ona 23. března), ale rovněž mírně nastíní nejzajímavější milníky tohoto roku ve spojitosti s úpickou hvězdárnou. Dozvíte se například, jak mimořádně vzácným historickým vybavením hvězdárna disponuje, či jaké nové zajímavosti hvězdárna chystá do budoucna.

Krátce poté, **v 17:10, bude slavnostně odhalena fotografická výstava** pražské geoložky a cestovatelky **RNDr. Ireny Bucharové** s názvem **Island: Kontrasty živelů**. Irena Bucharová (1958) vystudovala nejprve obor geologie na Přírodovědecké fakultě UK a poté pracovala v oblasti ložiskové a inženýrské geologie. Později studovala na FF UK a změnila také svoji profesi – vyučuje angličtinu. V letech 2009 – 2010 spolupracovala s Národním muzeem v Praze v souvislosti s výstavou Příběh planety Země. Fotografováním se zabývá od svých studentských let. Absolvovala Akademii současné fotografie Studia PvM a Školu kreativní fotografie, systematicky se fotografii věnuje od roku 2005, kdy začala své fotografie prezentovat na skupinových i autorských výstavách. Hlavními tématy její tvorby jsou krajina, reportáž a portrét.

Jak název výstavy napovídá, bude zaměřena na pestrost islandských krás. Ostatně autorka sama ke své výstavě řekla: „*Island je zemí mnoha protikladů - led a oheň, voda a sopky. Leží na neklidném rozhraní dvou kontinentů. Tato mimořádná geologická pozice je prvotní příčinou jedinečných přírodních scénérií, které Island nabízí. Výstava představuje snímky*

vzniklé během tří cest na Island v letech 2009, 2010 a 2012 do oblastí Thingvellir, Krafla, Landmannalaugar, Skaftafell, Jokulsarlon a Lakagikar.“ Návštěvníci se tedy mohou těšit na opravdu dech beroucí obrazy.

Po úvodním slově autorky výstavy, která bude veřejnosti přístupna následující 3 měsíce, se **v 17:20 slova ujme Mgr. Petr Brož** z Geofyzikálního ústavu AV ČR. Pro návštěvníky má připravenou poutavou **přednášku s názvem „Mimozemské sopky aneb Krátká exkurze po Sluneční soustavě“**. Dozvíme se například, proč na Marsu, planetě dvakrát menší než Země, najdeme největší sopku ve Sluneční soustavě. A také navštívíme další tělesa, u nichž bychom třeba sopečné bésnění ani nečekali. Ostatně sám přednášející ke svému chystanému povídání dodal: *„Sopky patří mezi jeden z nejvíce fascinujících projevů Země těšící se širokému zájmu jak laické, tak i odborné veřejnosti. S rozvojem vesmírných letů jsme získali možnost podívat se na povrch jiných těles Sluneční soustavy a spatřit, že sopečná činnost hrála významnou roli ve formování jak planet, měsíců tak i některých velkých asteroidů. V rámci přednášky se vydáme po stopách sopečné činnosti na jednotlivých tělesech, krátce se zastavíme na povrchu Merkuru, Venuše a pozemského Měsíce. Více se zaměříme na povrch Marsu, kde se nachází jak Olympus Mons, největší známá sopka Sluneční soustavy, tak i celá škála dalších sopečných oblastí různorodých tvarů. Neopomeneme ani návštěvu Jupiterova měsíce Io. Mista, kde podobně jako na Zemi pozorujeme aktivní projev sopečné činnosti. Stranou nezůstanou ani ledové měsíce ve vnější části Sluneční soustavy, na jejichž povrchu se můžeme setkat s procesem, tzv. kryovulkanismem, během kterého je do okolního prostoru vyvrhován chladný materiál namísto roztavené horniny.“*

Pakliže popřeje počasí, mohou lidé zůstat na hvězdárně až do 22. hodiny. Za jasného nebe bude totiž probíhat pozorování vesmírných objektů hvězdárenskými dalekohledy v hlavní kopuli. Ke spatření bude například majestátná planeta Jupiter se svými měsíci, o nichž bude řeč i na avizované přednášce. Díky tomu, že Měsíc vyjde až pozdě v noci, se dalekohled natočí i na objekty vzdáleného nebe – například do mlhoviny v Orionu, úchvatné hvězdokupy v Býku či ke dvojhvězdám jarní oblohy. Ke konci pozorování bude již k vidění i rudá planeta Mars.

Program:

- 16:30 - otevření hvězdárny, prohlídka meteorologických přístrojů
- 17:00 - Zahájení Světového dne meteorologie
- 17:10 - Zahájení výstavy „Island: Kontrasty živlů“ Ireny Bucharové
- 17:20 - Přednáška „Mimozemské sopky aneb Krátká exkurze po Sluneční soustavě“ Petra Brože z GFÚ Praha
- po přednášce – za jasného počasí pozorování oblohy (v případě nepřízně počasí dodatečná prohlídka hvězdárny)

Akci spolupořádá Východočeská pobočka České astronomické společnosti a Sdružení pro podporu astronomických pozorování za finanční podpory města Úpice.

*Krásy Islandu budou zdobit hvězdárenské prostory prostřednictvím výstavy.
Foto: Irena Bucharová.*

Marcel Bělík

ředitel Hvězdárny v Úpici

Telefon: 603 545 589

Mail: belik@obsupice.cz

Tiskové zprávy vydává Hvězdárna v Úpici k mimořádným úkazům na obloze či událostem na hvězdárně. Pro další informace můžete kontaktovat **Marcela Bělíka** (ředitel hvězdárny v Úpici) či **Petra Horálka** (tiskový tajemník Hvězdárny v Úpici) na níže uvedených kontaktech.

Kontakty:

Marcel Bělík

Ředitel Hvězdárny v Úpici

Email: belik@obsupice.cz

GSM: +420 603 545 589

Petr Horálek

Tiskový tajemník Hvězdárny v Úpici

Email: horalek@astro.cz

GSM: + 420 603 477 646

Více informací naleznete též na internetové stránce www.obsupice.cz nebo na www.facebook.com/obsupice.